

ایران، ثروت نفتی، یارانه انرژی و ضرورت سرمایه‌گذاری در آینده

مهم‌ترین معضل اعطای یارانه انرژی در بخش بنزین، عدم‌درک درست جامعه از میزان رفاهی کشور است که در اختیار آنها قرار می‌گیرد و از طرف دیگر استفاده بیش از حد از این یارانه‌های انرژی از سوی بخش ثروتمند جامعه، از همین روعطای سهمیه بنزین به نفع‌به جای خودرو علاوه بر ایجاد صرفه اقتصادی برای مصرف‌کننده بنزین و به دست آوردن درآمد همگانی جدید، در بحث حذف قیمت دستوری برای مصارف بالا و همچنین کنترل قاچاق نیز بسیار کارآمد و راهبردی است. بنزین دوباره ناتراز شده و ما برای تأمین نیاز داخلی از این‌س باید علاوه بر هدررفت منابع ملی خود، شاهد خرید منابع سایر کشورها در ضیافت پرمصرف‌ها باشیم. برای واردات بنزین هزینه‌های زیادی صرف می‌شود اما مصرف‌کنندگان متوجه این کمبودها نخواهند شد. مصرف‌کنندگان بدون آنکه سیگنالی دریافت کنند به مصرف ادامه خواهند داد و ناترازی بنزین در کشور بیشتر و بیشتر خواهد شد.

- چالش یارانه‌های انرژی**

تخصیص بخش بزرگی از منابع نفتی به یارانه انرژی، تبعات منفی متعددی را به دنبال داشته است، از جمله این تبعات می‌توان به افزایش مصرف انرژی اشاره کرد. قیمت‌های پایین حامل‌های انرژی، انگیزه‌ای برای صرفه‌جویی و مدیریت مصرف ایجاد نمی‌کند و به هدررفتن این منابع ملی می‌انجامد. همچنین نظام یارانه‌ای فعلی، زمینه را برای سوءاستفاده فراهم می‌کند و از همه مهم‌تر آنکه پرداخت یارانه‌های سنگین، فشار مضاعفی بر بودجه دولت وارد می‌کند و مانع سرمایه‌گذاری در بخش‌های مهم و زیربنایی کشور می‌شود.

- ضرورت سرمایه‌گذاری در آینده**

ایجاد زیرساخت‌های مناسب، بستر لازم برای رشد اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاری را مهیا و ارتقای سطح فرهنگ عمومی، زمینه را برای توسعه پایدار و همه‌جانبه کشور فراهم می‌کند. همچنین سرمایه‌گذاری در آموزش و سلامت، نیروی انسانی کارآمد و سالمی را تربیت می‌کند که موتور محرک توسعه خواهد بود.

ما به توسعه حمل‌ونقل عمومی نیز نیاز داریم تا با کاهش وابستگی به خودروهای شخصی، بنزین دوباره تراز شود. با اصلاح سیاست‌های مربوط به یارانه بنزین و اتکابز راهکارهای جایگزین، می‌توان به رفا واقعی جامعه و عدالت در توزیع ثروت ملی دست یافت.

اتکابز یارانه‌های انرژی به عنوان راه‌حلی برای حمایت از اقشار کم‌درآمد، نه تنها پایدار نیست، بلکه در بلندمدت به ضرر کشور خواهد بود.

تخصیص منابع حاصل از ثروت ملی به برنامه‌های مهمی مانند ارتقای فرهنگ، ایجاد زیرساخت‌های توسعه و خدمات آموزش و سلامت، سرمایه‌گذاری در آینده کشور محسوب می‌شود و گامی اساسی در مسیر پیشرفت و توسعه پایدار خواهد بود.

- در نظام فعلی یارانه‌ها را باید اصلاح کرد**

تخصیص منابع و سرمایه‌گذاری‌ها، باید به عدالت اجتماعی توجه شود و از محرومیت‌زدایی و توجه به مناطق کم‌برخوردار غافل نشد. اصلاح نظام یارانه‌ها و هدفمندسازی آن به گونه‌ای که به اقشار نیازمند واقعی تعلق گیرد، می‌تواند راه‌حلی برای رهاشدن از معضلات یارانه‌های فعلی باشد. در حال حاضر نظام یارانه‌ها بنزین را که قیمت جهانی آن ۱۰ برابر قیمت داخلی است، به اقشار مرفه بی‌حد و نصاب پیشکش می‌کند. در این نظام خودروی بیشتر مساوی است با سهمیه بیشتر و به هر خودرو سالانه ۱۰۰ میلیون تومان سهمیه بنزین تعلق می‌گیرد، بنابراین اگر خانواری در قشر مرفه سه خودرو داشته باشد، ۳۰۰ میلیون تومان سالانه بیشتر از خانواری که در قشر غیرمرفه هیچ خودرویی ندارد، دریافت می‌کند. جالب‌تر از همه آنکه بیش از نیمی از خانوارها هیچ خودرویی ندارند و احتمالاً توانایی خرید خودرو نیز نخواهند داشت. نظام یارانه‌ها در حال حاضر به نفع اقشار مرفه و به ضرر اقشار غیرمرفه است. با اصلاح سیاست‌های مربوط به یارانه بنزین و اتکابز راهکارهای جایگزین، می‌توان به رفا واقعی جامعه و عدالت در توزیع ثروت ملی دست یافت. شناسایی دقیق و کامل نیازمندان واقعی، چالشی همیشگی بوده و است. یوپایا نیازمندی و تغییر مداوم شرایط افراد، این چالش را پیچیده‌تر می‌کند، از این رو، اعطای کالایی با ارزش به مقدار ثابت ماهانه به تمام یا اکثریت افراد، می‌تواند راه‌حلی برای تعدیل این معضل باشد. طرح «اختصاص سهمیه بنزین به نفع به جای خودرو» به عنوان راهکاری برای حل ناعدالتی اجتماعی مطرح شده است.

در این طرح، به جای تخصیص سهمیه بنزین به خودروها، سهمیه به افراد تعلق می‌گیرد و با ایجاد سامانه مبادله، افراد بدون خودرو نیز می‌توانند از یارانه بنزین سهمی داشته باشند.

مهم‌ترین معضل اعطای یارانه انرژی در بخش بنزین، عدم‌درک درست جامعه از میزان رفاهی است که در اختیار آنها قرار می‌گیرد و از طرف دیگر استفاده بیش از حد از این یارانه‌های انرژی از سوی بخش ثروتمند جامعه، از همین روعطای سهمیه بنزین به نفع به جای خودرو علاوه بر ایجاد صرفه اقتصادی برای مصرف‌کننده بنزین و به دست آوردن درآمد همگانی جدید، در بحث حذف قیمت دستوری برای مصارف بالا و همچنین کنترل قاچاق نیز بسیار کارآمد و راهبردی است.

بخش‌ها

وزارت کار یا باشگاه‌دار؟

وزیر «تعاون، کار و رفاه اجتماعی» از واگذاری دو تیم پرحاشیه فوتبال یعنی استقلال و پرسپولیس به شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی که از بودجه عمومی از تزاوق می‌کنند، استقبال کرده و گفته است: در مس، فولاد و ذوب آهن و نفت سهامدار هستیم و هر کجا سهامدار باشیم، کمک می‌کنیم. به گزارش «جوان» سیدصولت مرتضوی وزیر «تعاون، کار و رفاه اجتماعی» به حاشیه هم‌ایش باشگاه‌های اقتصادی برتر و به‌روزرسان زیرمجموعه صندوق‌های بازنشتستگی تابعه این وزارتخانه، در حضور در جمع خبرنگاران در خصوص واگذاری باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس به شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شتسا) گفت: به لحاظ ایرادی که سازمان‌های نظارتی چنان‌بسر دولتی‌بودن این دو شرکت دارند، پیشنهادت تصمیم گرفته شده است، سهام این شرکت‌ها پرسپولیس و استقلال) واگذار شود.

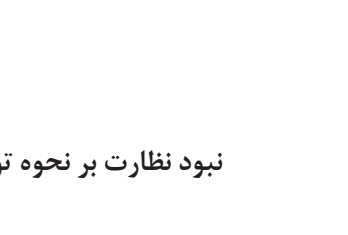
وی ادامه داد: چنانچه چنین افتخاری داشته باشیم که سهامدار عمده باشیم، صندوق‌های ما تمام‌قد استقبال می‌کند و ما بر این باوریم این باشگاه‌ها می‌توانند نه تنها خودکفا باشند بلکه درآمدزا شوند. اگر مدیریت صحیحی بر این باشگاه‌ها حکمفرما شود، هم هواداران و هم مدیریت مطلوب کمک می‌کنند و هم ما به عنوان سرمایه‌ اجتماعی از محل مسئولیت‌های اجتماعی که شرکت‌های وابسته به صندوق‌های بازنشتستگی دارند، باشگاه استقلال و پرسپولیس را کمک می‌کنیم تا از این وضعیت نجات پیدا کنند و مشمول جرایم سازمان‌های بین‌المللی نظارتی نشوند.

مرتضوی تأکید کرد: ما تمام‌قد و با افتخار پذیرای این مجموعه‌ها خواهیم بود، به دنبال این هستیم سیستم‌های شرکتی ایجاد کنیم که همه دخالت داشته باشند، زیرا این تیم‌ها پرطرفدار هستند، البته این کار به معنای این نیست که از سایر تیم‌ها غفلت شود. در وزارت تعاون بعضی از شرکت‌های نفت سهامدار تیم‌های بزرگ هستند. در مس، فولاد و ذوب آهن و نفت سهامدار هستیم و هر کجا سهامدار باشیم، کمک می‌کنیم و دولت بر این باور است تیم‌های فوتبال و سایر تیم‌ها و ورزشکاران سرمایه‌های مملکت هستند و باید به بالندگی و نبوغ آنها کمک کنیم.

گزارش یک

بهنار قاسمی

«فهمیدی چه جوروی حساب کردن؟ من که اصلاً متوجه نشدم!» و همراهش جواب می‌دهد: «راستش من هم نفهمیدم و گیج شدم. ما که همه چیز رو بر اساس کالاهای اساسی برداشتیم و خرید کردیم. پس چرا این همه از جیب‌مون پول دادیم؟». این روزها تقریباً بیشتر افرادی که برای خرید و استفاده از طرح ملی کالابرگ الکترونیکی به فروشگاه‌های مشخص شده مراجعه می‌کنند، چنین گفت‌وگوهایی را در زمان خروج از مغازه مطرح می‌کنند. گفته می‌شود هم اکنون تمام خانوارهای دهک اول تا هفتم که بیش از ۶۰ میلیون نفر هستند، مشمول استفاده از کالابرگ الکترونیکی شده‌اند، اما به علت نداشتن اطلاعات کافی و پیچیده‌بودن آن یا تصمیم به استفاده از آن نگرفته‌اند یا بعد از خرید اول، از ادامه‌دادن و شرکت در این طرح منصرف شده‌اند. ■ ■ ■

دولت در راستای حمایت از اقشار متوسط جامعه، طرحی را با عنوان فجرانه کالابرگ الکترونیکی از ۱۷بهمن ماه به مدت سه ماه آغاز کرد. در این طرح ۲۲۰هزار تومان اعتبار به ازای هر عضو یک خانوار، واقعی جامعه و عدالت در توزیع ثروت ملی دست یافت. بانکسایر شرکت‌های عضو این کالابرگ در کارت بانکی سرپرست خانوارهای دهک‌های یک تا ۷ درآمدی شارژ شدند، اما این طرح حمایتی به دلیل عدمنظارت بر سیستم توزیع و مشکلاتی را برای مردم ایجاد کرده و موجب سرگردانی آنها شده است. علاوه بر این، برخی از خانوارهای این دهک‌های درآمدی به دلایل نامعلومی مشمول دریافت کالابرگ نشدند. خبرهای رسیده حاکی است برخی فروشگاه‌های زنجیره‌ای توزیع این ۱۱قلم کالا را به پرداخت نقدی معادل این اعتبار منوط کرده‌اند.

همچنین برخی از سوپرهای محله‌ها که به کمک سیستم توزیع آمدند نیز این اقدام را گران‌تر از قیمت درج‌شده روی کالا می‌فروشند. به نظر می‌رسد طرح فجرانه که قرار بود به خرید اقلام ضروری سید خانوار منجر شود، به دلیل عدمنظارت دولت بر روش توزیع از هدف اصلی خود منحرف شده و مورد سوءاستفاده برخی از توزیع‌کنندگان کالا قرار گرفته است. طرح اجرای کالابرگ در واقع یک تکلیف قانونی بود که دولت در بودجه سه‌سال جاری پیش‌بینی کرد. این طرح برای حمایت مردم و کمک به تأمین کالاهای ضروری سبب معیشت خانوار پیش‌بینی شد. این کالاها عبارتند از: شیر، ماست، پنیر، قند و شکر، مرغ، تخم‌مرغ، گوشت قرمز منجمد، روغن، برنج، حبوبات

برآورد می‌شود رژیم‌صهیونیستی روزانه ۲۲۰هزار تا ۲۳۰هزار بشکه نفت وارد می‌کند که دو یا پاشگاه اصلی رژیم در حیفا و اشدو منتقل می‌شود. اسرائیل با داشتن ۱۳میلیون و ۹۵۳هزار بشکه ذخیره، از لحاظ داشتن ذخایر نفتی در رتبه ۸۷جهان است. تقاضای انرژی این رژیم در سال ۲۰۱۶ حدود ۹۰میلیون بشکه نفت در سال برآورد شده است. مصرف انرژی اسرائیل ۸/۲ درصد از کل مصرف جهانی را در برمی‌گیرد و پنجاهویکمین مصرف‌کننده بزرگ جهان به‌شمار می‌آید. (نمودار ۱)

- میزان تقاضای نفت رژیم تا سال ۲۰۱۶**

لازم به ذکر است بنابر بررسی‌های صورت‌گرفته تغییری در میزان مصرف نفت رژیم از سال ۲۰۱۶ صورت نگرفته و هنوز مصرف روزانه بازار نفت اسرائیل بین ۲۳هزار تا ۲۳۰هزار بشکه نفت است. (نمودار ۲)

- میزان ذخایر نفت رژیم‌صهیونیستی**

تا سال ۲۰۱۶

با وجود حجم کم، اما اسرائیل تولیدکننده نفت به‌شمار می‌آید. برآورد می‌شود روزانه ۵هزار بشکه نفت از سوی این رژیم تولید شود. میدان نفتی «مگاد» بزرگ‌ترین میدان نفتی shore_onاین رژیم به‌شمار می‌آید. تولید نفت اسرائیل تنها ۰۸درصد از نیاز این رژیم را فراهم می‌کند و اسرائیل مجبور است ۹۲درصد از تقاضای انرژی خود را وارد کند.

- تلاش برای تغییر شرکا**

در حال حاضر ۶۰درصد از واردات نفت رژیم‌صهیونیستی از دو کشور مسلمان قزاقستان و آذربایجان صورت می‌گیرد. دیگر تأمین‌کنندگان بزرگ نفت این رژیم کشورهای حوزه غرب آفریقا به خصوص گابن به‌شمار می‌آیند.به‌نظر می‌رسد اسرائیل در تلاش است جایگزینی برای سید تأمین‌کنندگان نفت خود پیدا کند. آمریکا که دارای روابط استراتژیکی با این رژیم است، بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت جهان به‌شمار می‌آید. همچنین واردات نفت از برزیل در ماه‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است.

- خطر بنادر**

خطر بزرگی که برای رژیم وجود دارد، تهدیدات نسبت

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۶۰۰۸۵۲۲۰۰

گزارش میدانی «جوان» از کاستی‌های اجرایی طرح فجرانه کالابرگ

سودجویی توزیع‌کنندگان از «کالابرگ»

نبود نظارت بر نحوه توزیع اقلام کالابرگ موجب شده است برخی فروشگاه‌های زنجیره‌ای توزیع این اقلم کالا را به پرداخت نقدی معادل آن اعتبار منوط کنند!

برخی خرده‌فروشی‌ها نیز این اقلام را گران‌تر از قیمت درج‌شده روی کالا می‌فروشند

رضا دهشیری | جوان

را نه تنها به قیمت سال ۱۴۰۱ و تنظیم بازاری عرضه عدم‌همکاری فروشگاه‌های زنجیره‌ای با وزارت رفاه در توزیع کالاهای مرتبط با کالابرگ الکترونیکی و اطلاع‌رسانی ضعیف از سوی دولت مشکلاتی را برای مردم به وجود آورد، زیرا پیش از این خانوارهایی که با یارانه نقدی کالا خریداری می‌کردند، تنها کالاهای غذایی حفظ و تورم ۱۱قلم کالای اساسی مردم حفظ شود.

یکی دیگر از مزیت‌های طرح کالابرگ الکترونیکی این است که کالاهای اساسی برای افرادی که کالابرگ الکترونیکی دریافت می‌کنند، به نرخ پایه سال ۱۴۰۱ محاسبه می‌شود. طرح فجرانه کالابرگ الکترونیکی از ۱۷بهمن اسمال به مدت سه ماه تا اردیبهشت سال آینده اجرا می‌شود و شهروندان برای دریافت سهمیه ۱۱قلم کالاها اساسی ماه نخست فقط تا ۱۲اسفند فرصت دارند. در صورت دریافت‌شدن سهمیه کالابرگ در هر ماه، این سهمیه از بین می‌رود و سهمیه ماه دوم از ۱۲اسفند اسمال تا ۱۷فروردین سال ۱۴۰۳ در کارت سرپرست خانوار شارژ می‌شود.

با پیوستن مغازه‌ها و سوپرهای محله‌ها به سیستم توزیع، برخی مشکلات مرتفع شده، اما برخی با سوءاستفاده از وضعیت موجود تخلفاتی دارند که باید سازمان‌های نظارتی ورود کنند.

گزارش میدانی خبرنگار «جوان» حاکی است برخی از توزیع‌کنندگان کالاهای مشمول کالابرگ الکترونیکی

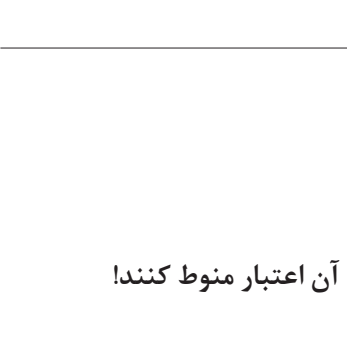
■ **اطلاع‌رسانی ضعیف مردم را سرگردان کرد** عدم‌همکاری فروشگاه‌های زنجیره‌ای با وزارت رفاه در توزیع کالاهای مرتبط با کالابرگ الکترونیکی و اطلاع‌رسانی ضعیف از سوی دولت مشکلاتی را برای مردم به وجود آورد، زیرا پیش از این خانوارهایی که با یارانه نقدی کالا خریداری می‌کردند، تنها کالاهای غذایی حفظ و تورم ۱۱قلم کالای اساسی مردم حفظ شد.

یکی دیگر از مزیت‌های طرح کالابرگ الکترونیکی این است که کالاهای اساسی برای افرادی که کالابرگ الکترونیکی دریافت می‌کنند، به نرخ پایه سال ۱۴۰۱ محاسبه می‌شود. طرح فجرانه کالابرگ الکترونیکی از ۱۷بهمن اسمال به مدت سه ماه تا اردیبهشت سال آینده اجرا می‌شود و شهروندان برای دریافت سهمیه ۱۱قلم کالاها اساسی ماه نخست فقط تا ۱۲اسفند فرصت دارند. در صورت دریافت‌شدن سهمیه کالابرگ در هر ماه، این سهمیه از بین می‌رود و سهمیه ماه دوم از ۱۲اسفند اسمال تا ۱۷فروردین سال ۱۴۰۳ در کارت سرپرست خانوار شارژ می‌شود.

با پیوستن مغازه‌ها و سوپرهای محله‌ها به سیستم توزیع، برخی مشکلات مرتفع شده، اما برخی با سوءاستفاده از وضعیت موجود تخلفاتی دارند که باید سازمان‌های نظارتی ورود کنند.

گزارش میدانی خبرنگار «جوان» حاکی است برخی از توزیع‌کنندگان کالاهای مشمول کالابرگ الکترونیکی

پنج‌شنبه ۱۷ اسفند ۱۴۰۲ | ۲۶ شعبان ۱۴۴۵ |

ایراد اصلی این طرح این است که هر کالایی خریداری می‌شود، نیمی از قیمت کالا باید از حساب کالابرگ و نیم دیگرش به صورت نقدی پرداخت شود. به عنوان مثال هر فرد می‌تواند نیم‌کیلو گوشت گوسفندی خریداری کند. باید نیمی از قیمت گوشت از کالابرگ کسر و نیمه دیگر نقدی پرداخت شود.

یکی از مراجعه‌کنندگان به این فروشگاه‌ها در مواجهه با الزام پرداخت نقدی نیمی از قیمت کالاهای کالابرگی به «جوان» می‌گوید: اگر قرار بود برای خرید اقلام سبد معیشت پولی پرداخت شود، دیگر چرا کالابرگ فجرانه نام گرفت. دولت همین اعتبار را روی یارانه نقدی اضافه می‌کرد و بدون دغدغه خانواده‌ها خریدشان را انجام می‌دادند. وی می‌افزاید: طرح فجرانه چند ایراد اساسی دارد که امیدوارم از ماه آینده مرتفع شود. اول اینکه در آستانه ماه مبارک رمضان و شلوغی خیابان‌ها و افزایش تقاضا برای خرید کالا، در برخی مناطق به دلیل کم‌بودن مراکز توزیع، صف‌های طولبی در مقابل فروشگاه‌ها ایجاد شده است. ایراد دیگر آن پرداخت نقدی است که فروشگاه‌های زنجیره‌ای با عنوان طرح تشویقی به راه انداختند.

یکی از فروشنده‌های فروشگاه‌های عرضه‌کننده اقلام کالابرگی در گفت‌وگو با خبرنگار ما می‌گوید: متأسفانه به دلیل تقاضای بالا، مردم ناچارند در صف بمانند و از همه بدتر زمانی است که بعد از خرید کالای‌شان در پای صندوق متوجه می‌شوند خانواده‌شان مشمول دریافت اقلام فجرانه نشده است، زیرا با کشیدن کارت یارانه در دستگاه پوز فروشگاه می‌توان این موضوع را رؤیت کرد. می‌فروشند. برخی از مشتریان که از قیمت‌ها اطلاع دارند، اعتراض می‌کنند و دست خالی برمی‌گردند و برخی دیگر که بی‌اطلاع هستند به این گران‌فروشی ناخوشه‌تن می‌دهند.

- طرح تشویقی کوروش، اجبار به خرید نقدی**

به‌رغم همکاری اولیه فروشگاه‌های زنجیره‌ای کوروش در توزیع اقلام مشمول کالابرگ الکترونیکی بعد از گذشت دو هفته، این فروشگاه‌ها از طرح جدیدی با عنوان «طرح تشویقی» رونمایی کردند.

بر اساس این طرح افرادی که می‌خواهند از ۲۲۰هزار تومان کالابرگ‌شان استفاده کنند، باید معادل همین رقم پرداخت نقدی داشته باشند تا بتوانند اقلام‌شان را از این فروشگاه‌ها خریداری کنند. اما برخی با مدیران این فروشگاه‌ها بسا این توجیه که در این طرح تشویقی افراد می‌توانند به راحتی کالای خود را خریداری کنند، پرداخت نقدی را به مشتریان تحمیل می‌کنند.

گرچه ۵۸۶درصد از حجم صادرات این کشور تنها از خطلوله کنسر سیوم خزر صورت می‌گیرد که نفت این کشور را به روسیه و بنادر نوراسیک منتقل می‌کند، با این حال از ابتدای سال ۲۳-۲۰ طبق اعلام نخست‌وزیر این کشور بخشی از صادرات نفت این کشور از طریق دریای خزر و انتقال به خطلوله باکو- تفلیس- جیهان انجام می‌گیرد. اطلاع دقیقی در دست نیست از اینکه نفت صادراتی قزاقستان به رژیم از کدام مسیر به سرزمین‌های اشغالی منتقل می‌شود. احتمال دارد مانند بخش اعظم صادرات این کشور، صادرات نفت به رژیم نیز از خطلوله کنسر سیوم خزر صورت بگیرد. همچنین احتمال آن می‌رود که با شروع جنگ اوکراین، صادرات نفت به رژیم از مسیر دریای خزر و خطلوله باکو- تفلیس- جیهان صورت بگیرد که در این صورت باید گفت خطلوله باکو- تفلیس- جیهان در حال حاضر نقش اصلی را در تأمین نفت رژیم داراست.

- کردستان عراق**

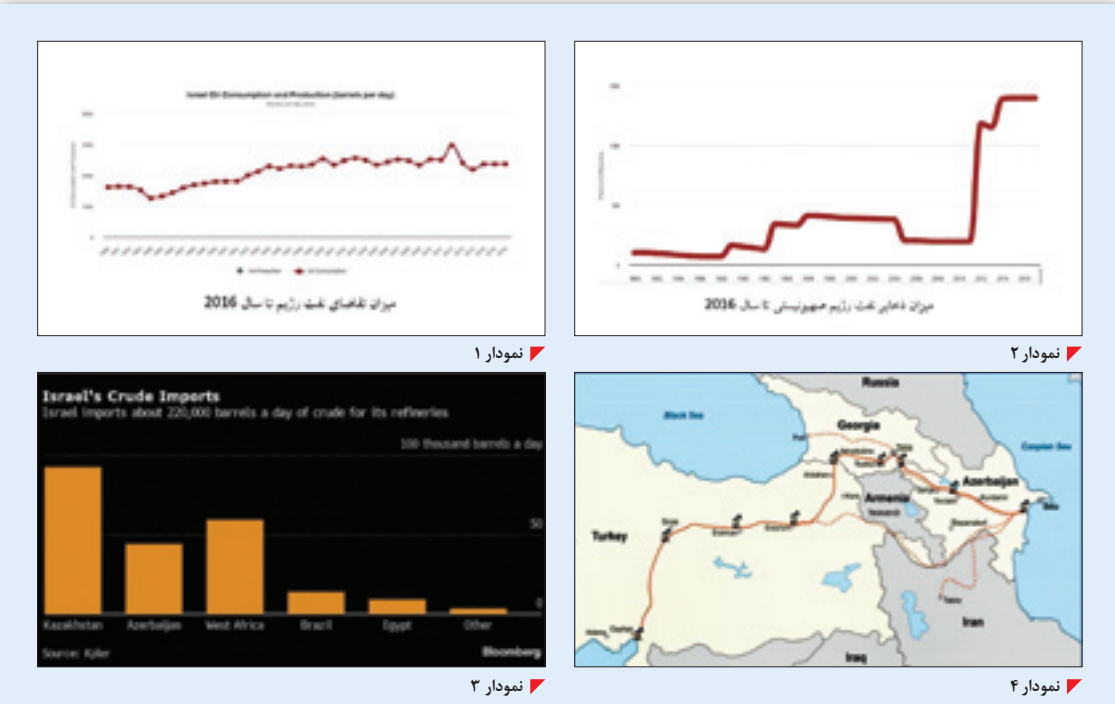
روند صادرات نفت اقلیم کردستان عراق به رژیم‌صهیونیستی افتوخیز فراوانی داشته است. بنابر برخی گزارش‌ها رژیم در سال ۲۰۱۴، ۷۵ درصد نفت وارداتی رژیم را تأمین می‌کرد، اما بررسی آمارها نشان می‌دهد طی سال‌های بعد از آن این میزان کاهش چشمگیری داشته است تا آنجا که با نگاه به آمارهای منتشرشده مربوط به سالال ۲۲-۲۰۱۴قلم کردستان عراق دیگر جزو سه تأمین‌کننده اصلی نفت اسرائیل نیست. گرچه با توجه به ماهیت شبه‌قاچاق گونه صادرات نفت اربیل به اسرائیل که با این آمارها بسیار سخت است. از دلایل این کاهش و البته پنهان‌کاری می‌توان به فشار روزافزون دولت مرکزی عراق از یک سو و همچنین قطع خطلوله انتقال نفت از ترکیه از سوی این کشور به دلیل عدم‌توافق درباره عوارض ترانزیتی اشاره کرد.

- نتیجه‌گیری**

رژیم اشغالگر قدس، بازار انرژی کوچکی دارد. با توجه به موقعیت جغرافیایی سرزمین‌های اشغالی برای تأمین تقاضای این بازار، اتکای بسیاری به بنادر وجود دارد. هر گونه اختلال در کار این بنادر می‌تواند رژیم‌صهیونیستی را فلج کند. اسرائیل با درک موقعیت ژئوپلتیکی خود، در تلاش است نقش شرکای مسلمان را در بازار انرژی‌اش کاهش و جای آنها را به کشورهای چون آمریکا، برزیل و گابن بدهد. هم‌اینک بیش از نیمی از تقاضای نفت رژیم از سوی دو کشور مسلمان قزاقستان و آذربایجان تأمین می‌شود. احتمال می‌رود نفت صادراتی این دو کشور از یک مسیر، یعنی خطلوله باکو- تفلیس- جیهان به دست رژیم‌صهیونیستی برسد. در این صورت ترکیه در ترانزیت انرژی به اسرائیل نقش محوری دارد.

■ **پژوهشگران ادعایشده دیپلماسی اقتصادی**

- منابع در روزنامه موجود است.**

بازار انرژی رژیم‌صهیونیستی و نقش کشورهای مسلمان تأمین‌کننده!

آذربایجان، دوعدد در گرجستان و چهار ایستگاه در ترکیه قرار دارد. نفت واردشده از آذربایجان از طریق خطلوله باکو- تفلیس- جیهان و بندر اشکلون می‌شود. آذربایجان در سال ۱۱-۲۰ با صادرات ۱۸۵ میلیون بشکه نفت به اسرائیل به ارزش ۲/۱میلیارد دلار در ریف بزرگ‌ترین شریک تجاری اسرائیل در حوزه انرژی در منطقه قفقاز و آسیای مرکزی قرار گرفت.

بعد دیگر همکاری‌های دو دولت در حوزه نفت و گاز سرمایه‌گذاری‌های متقابل شرکت‌های آذری اهمیت فراوانی برای رژیم‌صهیونیستی دارد. اسرائیل سرمایه‌گذاری‌های صورت‌گرفته از سوی شرکت سوتل اسرائیل در پروژه استخراج نفت آذربایجان و انتقال آن به اسرائیل از مهم‌ترین موارد آن به‌شمار می‌آید که توافقنامه آن در زمان سفر نتانیاهو به آذربایجان منعقد شده بود. در مقابل شرکت ملی نفت آذربایجان نیز فعالیت‌های وسیعی در اسرائیل آغاز کرده است که آخرین مورد بسیار مهم آن مشارکت این شرکت در حفاری و بهره‌برداری میدان نفتی (مد اشود) و پروژه نفتی سوکار در اسرائیل است.

- قزاقستان**

نفت قزاقستان از سه مسیر ترانزیتی صادر می‌شود. خطلوله کنسر سیوم خزر صورت می‌گیرد که نفت این کشور را به روسیه و بنادر نوراسیک منتقل می‌کند، با این حال از ابتدای سال ۲۳-۲۰ طبق اعلام نخست‌وزیر این کشور بخشی از صادرات نفت این کشور از طریق دریای خزر و انتقال به خطلوله باکو- تفلیس- جیهان انجام می‌گیرد. اطلاع دقیقی در دست نیست از اینکه نفت صادراتی قزاقستان به رژیم از کدام مسیر به سرزمین‌های اشغالی منتقل می‌شود. احتمال دارد مانند بخش اعظم صادرات این کشور، صادرات نفت به رژیم نیز از خطلوله کنسر سیوم خزر صورت بگیرد. همچنین احتمال آن می‌رود که با شروع جنگ اوکراین، صادرات نفت به رژیم از مسیر دریای خزر و خطلوله باکو- تفلیس- جیهان در حال حاضر نقش اصلی را در تأمین نفت رژیم داراست.

^[1] رژیم‌صهیونیستی روزانه ۲۲۰هزار تا ۲۳۰هزار بشکه نفت وارد می‌کند که دو یا پاشگاه اصلی رژیم در حیفا و اشدو منتقل می‌شود

^[2] اسرائیل با داشتن ۱۳میلیون و ۹۵۳هزار بشکه ذخیره، از لحاظ داشتن ذخایر نفتی در رتبه ۸۷جهان است

^[3] این رژیم در سال ۲۰۱۶ حدود ۹۰میلیون بشکه نفت در سال برآورد شده است

^[4] مصرف انرژی اسرائیل ۸/۲ درصد از کل مصرف جهانی را در برمی‌گیرد و پنجاهویکمین مصرف‌کننده بزرگ جهان به‌شمار می‌آید

^[5] لازم به ذکر است بنابر بررسی‌های صورت‌گرفته تغییری در میزان مصرف نفت رژیم از سال ۲۰۱۶ صورت نگرفته و هنوز مصرف روزانه بازار نفت اسرائیل بین ۲۳هزار تا ۲۳۰هزار بشکه نفت است